...турно-просвѣтно читалищно дружество Варна

Год. III. София, 8 юний 1929 год. Брой 59

Годишенъ абонаментъ:
За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:
2 лева кв. см.

Брой 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЛЕДПРАЗДНИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Запасване на абонаментитѣ се придружава съ сумата

Редактира комитетъ

Адресъ „Св. Добруджа" — София

Главенъ редакторъ
Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № 4575

Единъ отъ стълбоветѣ на реакцията е проваленъ

Цѣлъ свѣтъ внимателно следеше и очакваше резултатитѣ отъ последнитѣ избори произведени на 30 май, въ Англия. И основателно. Англия, въпреки неблагоприятното напоследъкъ економическо положение си остава първостепенна велика сила, съ решаващо значение въ международната политика. Нѣщо повече, тя даваше тонъ и направление на тази политика.

Могжществото на английската империя се крепи върху потъпкването и робството на стотици милиони народи въ Азия, Африка, Полинезия и Америка.

Установилъ своето господство върху една четвъртъ часть отъ земното кълбо, изсмукващъ отъ колониитѣ си грамадни несмѣтни богатства, английския империализъмъ има възможность да създаде и срѣдствата за подържане на това господство. Англия стана страна на най-черната реакция. Не въ самата Англия, а въ нейнитѣ колонии, борбитѣ на поробенитѣ се потъпкватъ по найжестокъ начинъ. Всѣки опитъ на индийския народъ да отхвърли робския хомотъ на английския империализъмъ бива най-жестоко смазванъ. Напоследъкъ въ Англия управляватъ консерваторитѣ, които се явяватъ като най-здравъ стълбъ на международната реакция. И свѣта бѣше свидетель какъ подъ прекото ржководство на Чемберленъ свѣта отива къмъ още по-страшна катастрофа. Алфата и омегата на неговата външна политика бѣ да се установи единъ фронтъ срещу Съв. Русия, да се унищожи съ всички срѣдства руската революция, която само съ факта на своето сжществуване заплашва английското господство, насърдчавайки поробенитѣ въ тѣхнитѣ борби. Изхождайки отъ тѣзи съображения английския империализъмъ подкрепя всички реакциони режими на Балканитѣ и въ Срѣдна Европа, а тамъ кждето ги нѣмаше той не се поколебаваше да ги създаде.

Английската реакция въ лицето на консерваторитѣ провали преговоритѣ по обезоръжаването и оставиха свѣта да се задушва въ атмосферата на едно бѣсно въоржжение, което всѣки день може да хвърли човѣчеството въ нови ужаси и изтрѣбления. Господството на английския и свѣтовния империализъмъ може да се крепи само върху остриетата на щиковетѣ. Ето защо всѣко обезоржжаване би значило край на тѣхното гостдство.

Победенитѣ народи и потъпканитѣ малцинства въ лицето на английската реакция имаха своя заклетъ врагъ. Особенно малцинствата, ще помнятъ циничнитѣ отговори, които Чемберленъ даваше въ О. Н. за тѣхната сждба. Той ги осжждаше на смърть чрезъ една постепенна асимилация.

Подържане насилническитѣ мирни договори, отхвърляне обезоржжаването, подготвяне новъ пожаръ и война срещу С. С. С. Р, борба срещу всичко напредничаво и задушване всѣка освободителна борба на поробенитѣ и колониалнитѣ народи — ето дѣлата на английскитѣ крепители на международната реакция.

На тази реакция, обаче, самъ английския народъ нанесе ударъ. Отъ резултатитѣ, които вече сж известни се вижда, че самъ английския народъ е прочелъ присжда надъ крепителитѣ на рутината и робството.

И не може да бжде другояче. Английската реакция съ старитѣ методи и срѣдства не може вече да осигури онова превилегировано положение, което можеше да даде дори на своитѣ работници въ миналото. Днесъ економическото положение въ Англия е съвършено различно отъ миналото.

Английската индустрия е стара и съ почти изхабенъ инвентаръ. Рационализаята, що се извършва тепърва става за смѣтка изключително на работницитѣ, която влошава тѣхното положение. Отъ една страна на надницитѣ постоянно се намаляватъ благодарение кризата въ английската индустрия, следствие неконкурентоспособностьта ѝ и стѣснение на пазаритѣ, отъ друга страна, безработицата се все повече и повече увеличава.

Ето защо английското работничество гласува противъ реакцията, за миръ между народитѣ, за миръ и връзки съ С. С. С. Р., за новъ редъ и социално преустройство, противъ робството, за свободата.

Дали водачитѣ на английския трудовъ народъ ще дадатъ реаленъ изразъ на неговата воля близкото бждеще ще покаже, още повече като се има предъ видъ близкото минало и тѣхнитѣ „либералствуващи" възгледи.

Поробенитѣ народи и на Балканитѣ, малцинствата, между които добруджанци и македонци не могатъ да не поздравятъ съ възторгъ победата на английския народъ, който нанесе решителенъ ударъ върху крепителитѣ на международната реакция.

Моралния имъ ликъ

Четемъ въ „Русенски новини" следното: Добруджанци недоволни отъ Ив. х. Ивановъ.

Завчера въ съвета общинския съветникъ Ив. х Ивановъ избранъ отъ листата на добруджанцитѣ направи декларация, че той е 11-ия отъ групата на дем. сговоръ и че отъ своитѣ другари сговористи той не може да се раздѣли.

Всичко това е възбудило емиграцията и тя очаква, че г. х. Ивановъ ще опровѣргае изнесеното."

Много ще има да очаква емиграцията да опровѣргае г. х. Ивановъ. И какво собственно е очаквала тя отъ него. Той само по достойно е изигралъ своята роля да замжкне емиграцията въ блатото на сговора.

Емиграцията може да си въобразява, че тя достойно е защищавала своитѣ интереси, като е гласувала съ своя листа и като е избрала „свой" представитель.

Нищо, да си въобразявашъ не е нѣщо престжпно. А да вършишъ „реална" политика вижъ това е друга работа Ив. х. Ивановъ е реалистъ политикъ. Той знае где зимуватъ рацитѣ, затова той обяснение на тѣзи които само си „въобразятъ" нѣма да даде.

Бежанецъ

Д. Маджаровъ

Погледъ върху международното положение

Международното положение днесъ е подъ знака на голѣмата борба, която се води около разрешението на проблемитѣ: за малцинствата, разоржжението, репарациитѣ и ревизия на мирнитѣ договори. Тази борба се развива отъ день на день и тя неминуемо ще доведе решително резултати въ отношенията и политиката на отдѣлнитѣ държави и народи и до тѣхната сждба. Всѣка държава се приготвя за да получи по-добри резултати. Победителитѣ се стремятъ да запазятъ положението, което си извоюваха съ договоритѣ за мира — това особено се отнася за Франция, Сърбия, Ромъния и новосъздаденитѣ държави: Полша и Чехославия — а победенитѣ държави и поробенитѣ народи се борятъ за да получатъ обещанитѣ съ договоритѣ права и облекчения, да получатъ свобода за политическо, економическо и културно развитие.

Илюзия е, да се мисли, че въпросътъ за малцинствата ще получи своето разрешение, както повеляватъ правата и справедливостьта, духътъ на мирнитѣ договори и статутитѣ на прословутото „Общество на народитѣ". И действително, може ли да се очаква нѣщо добро отъ представителитѣ на ония империалистически хищници, които днесъ потискатъ милиони поробени народи? Колкото обаче този въпросъ се отлага, колкото по вече се предоставя на нѣкои държави, особено Сърбия, Гърция и Ромжния, безнаказано да измжчватъ и денационализиратъ поробенитѣ отъ тѣхъ малцинства, толкова мирътъ става по проблематиченъ. И ако голѣмитѣ „културни и просвѣтени" държави продължаватъ да мълчатъ предъ повикътъ на малцинствата за правда и сносенъ човѣшки животъ и се указватъ безсилни да наложатъ едно разрешение на този боленъ въпросъ, тогава Обществото на народитѣ нѣма абсолютно никакво значение. Защото, ако на едни се дава правото да потискатъ цѣли народи, тогава никой не ще бжде въ състояние да спре избухването на волята у тия народи да живѣятъ, да сжществуватъ. А при несигурнитѣ устои на днешния миръ, това ще значи нова катастрофа. И вината за нея ще носятъ не само насилницитѣ на малцинствата, но и всички, които скрито подстрекаватъ и открито подържатъ тия насилия.

Но като че ли песимизъма повече владѣе въ света за утрешния день. Като че ли волята за по добро бждеще е по-слаба предъ силния стремежъ да се задържи създаденото положение следъ войната, което крие такива опасности, подклаждани отъ гибелното намѣрение на нѣкои империалистични държави, да господствуватъ надъ цѣлия свѣтъ. Като че ли очитѣ на светътъ сж свързани, та не вижда голѣмата опасность, която създава толкова несигурность и тревоги за цѣлото изстрадало човѣчество.

Създаденитѣ съюзи между държавитѣ победителки, за запазване на плячката ни сочи, че нѣма никакво желание за едно мирно разрешение на проблемитѣ, останали следъ войната, като тежъкъ кошмаръ, върху съвестьта на човѣчеството.

Положението на балканитѣ е тѣсно свързано съ международното положение. И то крайжгълния камъкъ на мира и уредбата въ Европа, защото тукъ на балканитѣ, условията се съвсемъ различаватъ отъ условията на Средня, Западна и Североизточна Европа, въ връзка съ проблемитѣ за малцинствата и ролята и задачитѣ на Обществото на Народитѣ.

Начинътъ, обаче, по който гледатъ на тази проблема сърби, гърци и ромъни, не даватъ никакви изгледи за омекчаване и подобрение положението и сждбата на поробенитѣ отъ тѣхъ малцинства и народи. Сърби, гърци и ромъни считатъ като свое право да лишатъ отъ човѣшки, културни и политически права българи, албанци, черногорци, хървати, словенци и др. и не само това, но и съ всички средства се мжчатъ да сърбизизиратъ, елинизиратъ, и ромънизиратъ тѣзи народи, да изтръгнатъ тѣхната национална душа и да обезличатъ тѣхното национално съзнание. Ржка за ржка въ тоя победоносенъ походъ, тѣ сключватъ помежду си гаранционни договори за защита и за запазване не само на плячката, но и правото, което сж придобили да елинизиратъ цѣли народи и то въ единъ моментъ, когато и създатели на мирнитѣ договори проповѣдватъ вече ревизия на тия договори.

Никога обаче, едно болно време, като днешното, не е продължавало дълго. Десеть години следъ тоя позоренъ миръ и най-заслепенитѣ ржководители на свѣтовната политика видѣха, че мирътъ върху тѣзи устои е неудържимъ. И този миръ ще се измѣни въпрѣки всичко! На балканитѣ и въ свѣтътъ изникватъ нови борби, върху нови условия. Тѣзи борби издигатъ високо велики начала за човѣщина и миръ между народитѣ. Империи сж отстжпвали и подали подъ напора на такива борби. Не сж сърби, гърци и ромъни, които ще излѣзатъ по-корави, за да могатъ да спратъ колелото на историята.

Македония, Добруджа и другитѣ поробени области, рано или късно, ще добиятъ своята свобода.

Гор.-Орѣховица,
17 май 1929 г.

Денационализацията продължава

Империалистическата политика на европейскитѣ сили, главно противоречията между Англия и Царска Русия, наложиха чрез Берлинския договоръ 1878 год. предаването на северна Добруджа подъ владичеството на Ромънскитѣ чокои. Периода отъ заробването на северна Добруджа до балканската война, бѣ периодъ на една усилена денационализация и колонизация провеждана отъ ромънската олигархия, поставила си за цель да прогони българското и турско население отъ тамъ, да го замѣсти съ ромънски елементъ и по тоя начинъ да промѣни нейния етнографически характеръ. Успѣха на тая политика бѣ отъ голѣма степенъ улесненъ отъ ориентацията на българската завоевателна политика отправила свитѣ погледи къмъ Егейско море и Македония.

Все сѫщитѣ противоречия на европейския империализъмъ, както и разгоренитѣ борби между балканската буржуазия презъ войнитѣ отъ 1912—1913 год. За хегемония на балканитѣ станаха причина за разширение господството на ромънската олигархия и въ южна Добруджа. И тукъ тя продължи своята политика на денационализация и национално потисничество, обаче съ много по-голѣма системность.

Букурещкия договоръ отъ 1913 г. не представляваше за ромънскитѣ управници достатъчна гаранция за владението на южна Добруджа въ която ромънското население бѣ само 2 на сто. Тѣ чувствуваха своето положение несигурно, при наличностьта на компактнитѣ чуждонационални маси тамъ и бѣха принудени да държатъ своята денационализаторска политика още въ легални рамки.

Обаче санкцията на Ньойския договоръ 1919 год. затвърди господството на ромънската олигархия и тя пристѫпи съ най-безогледни срѣдства къмъ една форсирана денационализация и колонизация на тая область.

По-вече отъ 40,000 добруджанци българи емигрираха въ България и 20,000 турска емиграция въ Турция, това сѫ все резултати на тая политика въпрѣки всички клаузи за защита правата на малцинствата осветени отъ насилническитѣ мирни договори. Такова прилагане на договоритѣ и уреждане на мира не може освенъ да заведе свѣта къмъ нови смущения и кръвопролития, защото дразни всичко добросъвестно, отчайва онеправданитѣ, особенно ония отъ тѣхъ, които сѫ се примирили съ договоритѣ и лоялно изпълняватъ своитѣ задължения по тѣхъ. Безправието отъ день на день се увѣковѣчава надъ потиснатитѣ народи и засяга жизненитѣ имъ интереси, тогава разколебава и най търпеливия народъ и го кара да дири спасение по всички пѫтища. Слабостьта не е винаги гаранция за безпрекословенна подчиненость.

Събитията въ Добруджа сѫ едно свидетелство за това. Добруджанци надигатъ глава при най-тежки условия организиратъ се защото режимътъ подъ който сѫ поставени да живѣятъ имъ налага повече отъ всякога това, защото не виждатъ надежда за спасение отъ никѫде освенъ въ себе си.

Въ Добруджа и до днесъ не се управлява по общитѣ закони на страната.

Тя се държи подъ ударитѣ на единъ постояненъ изключителенъ воененъ режимъ.

Гражданскитѣ и политически свободи сѫ сведени до последенъ минимумъ.

Въ Добруджа сигуранцата е всемогѫща и всевластна, реда се крепи на щиковетѣ на джандармитѣ, а правата на населението зависятъ напълно отъ прищевкитѣ на последния агентъ на ромънската сигуранца.

Материално, правово и културно днесъ добруджанци сѫ зле поставени. Всѣкакъвъ културенъ животъ е възпрепятствуванъ. Тѣхнитѣ организации отъ чисто просвѣтенъ и благотворителенъ характеръ, даже спортнитѣ организации сѫ разтурени, навсѣкѫде изъ селата църквитѣ и училищата на малцинствата сѫ закрити, а въ градоветѣ тѣ едва сѫществуватъ поради ограничителнитѣ мѣрки и постояния тормозъ на властьта.

Въпрѣки това тѣ пакъ намиратъ сили въ себе си да даватъ отпоръ срещу разбеснелата чокойска власть.

Тѣ ще трѣбва да засилятъ въпрѣки всичко своитѣ борби, защото само чрезъ борба непрестанна ще могатъ да строшатъ робскитѣ вериги.

П. Т.

Сражения въ Триполитания

Парижъ, 2 юни. Съобщаватъ отъ Триполи, че италянскитѣ войски на 26 м. м. сѫ водили сражение съ непокорното население въ Триполитания. Има убити отъ това население 430 души и нѣколко стотинъ ранени. Италянцитѣ сѫ пленили 1031 камили и повече отъ 6,000 овце. Италянцитѣ сѫ дали 24 убити и 77 ранени.

Триполитания е италянска колония въ северна Африка на брѣговетѣ на Средиземно море. Дълги години италианския империализъмъ чрезъ кръвь се мѫчи да превие врата на свободолюбивитѣ арабски племена за да ги експлоатира безнаказано. Години подъ редъ обаче тѣзи племена оказватъ въоржжена съпротива борейки се за своята независимость. Фактически войната въ Триполитания не е преставала. Тя нѣма да престане до тогазъ, до когато трудолюбивитѣ арабски племена не отхвърлятъ окончателно хомота на италянския империализъмъ.

Важното въ случая е друго. Водятъ се истински сражения, избиватъ се стотици и хиляди, пленяватъ се цѣли стада камили и овци — значи истинска война. Кѫде е миротвореца на свѣта — О. Н. да спре това варварско изтрѣбление? Италия членъ въ О. Н. тя води формена война съ мирни племена, кѫде сѫ санкцитѣ, които би следвало да ѝ се наложатъ?

Или колониалнитѣ народи не влизатъ въ реда на „богоизбранитѣ?" Тѣхъ „бѣлитѣ" могатъ безнаказано да ги експлоатиратъ и избиватъ въ името на... цивилизацията.

Отвратително лицемерие и цинизъмъ, на които поробенитѣ обезателно ще турятъ кръстъ.

Добруджанци, връщайте органа на социалъ-предателския изпълн. комитетъ в. „Добруджа".

Нека почувствуватъ презрението ви.

Полицейския комитетъ тероризира

Бандититѣ на В. Д. Р. О. единственитѣ крепители на полицейския Изпълн. Комитетъ продължаватъ да вилнеятъ и тероризиратъ добруджанската емиграция. Въпрѣки всички денонсирания отъ насъ на конкретни случаи и бандитски деяния, които вършатъ въ голѣмитѣ градове, като Русе, Шуменъ и Варна, кѫдето божемъ има уредена полицейска власть за да пази сигурностьта, спокойствието и законнитѣ права на гражданитѣ, тия заплашвания, побои и тероръ продължаватъ подъ носа на самата власть. Можете си представи колко по-голѣмъ и съ по-голѣма безотговорность тия произволи се вършатъ, кѫдето, както се казва, и Царь далеко и Господъ високо.

Току що пристигналъ нашъ човѣкъ отъ нѣкои гранични пунктове ни разправя за нови насилия, тероръ и заплашвания вършени отъ бандититѣ на В. Д. Р. О дирижирани лично отъ секретаря на Изпълнителния Комитетъ, тъй удачно назовавания Акциуня Булгаряска.

Въ последната си обиколка по негово нареждане биватъ повиквани въ Варна отъ с. Раздѣлна добруджанскитѣ бѣжанци Господинъ Колевъ и Ив. Йордановъ. Викани сѫ специално и съ официално писмо отъ д-во Добруджа въ Варна подписано отъ председаталя — известния Ат Костовъ, който не веднъжъ при гризене на съвестьта е заявявалъ, че ржцетѣ му били окървавени съ човѣшка кръвь.

Извиканитѣ се явяватъ въ канцеларията на д-во „Добруджа" въ Варна. Присѫтствували сѫ тамъ секретаря на изпълн. комитетъ Акциуня Булгаряска и „войводата" на В.Д. Р.О. Стайко Колевъ.

Съ влизането на въпроснитѣ добруджанци имъ казали сърдито и заплашително:

— Нѣма да получавате в-къ „Св. Добруджа", че петь лв. ви е масрафа. (Толкова била стойностьта на единъ парабеловъ куршумъ).

А Акциуня Булгаряска куражлия, като онзи, който стреля по вързанъ заякъ, изрѣвалъ:

— Ще ви очистиме всички вичевисти!...

Въ това време вратата се отвря и се показва главата на другъ вичевистъ, който доловилъ заплашванията и казалъ само толкова:

— Добъръ день господа и затворилъ вратата.

Куражлията Акциуня Булгаряска омекналъ и промѣнилъ изведнажъ тона си:

— Тъй не бива господа.

*

По сѫщиятъ маниеръ се викатъ бежанцити въ Обществената безопасность въ Варна и се заплашватъ. Дори бѣха инсценирали нѣщо подобно на конспирация, търсейки нѣкакви си „бомби". Имаше арести и обиски. Разбира се, че нищо не намѣриха и това се знаеше, но като усвоенъ и практикуванъ маниеръ, той внася тероръ за слабитѣ и безащитни сѫществувания.

Цельта е ясна — да се сандардисватъ вичевиститѣ, които се борятъ противъ бандитизма на ВДРО и полицейския изпълнителенъ комитетъ. Въ това нѣма никакво съмнение. Такава е неговата политика — съ насилие и тероръ да се крепи противъ волята и желанията на добруджанската емигрантска маса. Но въпросътъ за българското общество — кому услужва съ тия си действия полицията?

Подъ сѣнката

на кървавата диктатура въ Югославия

Въ Бѣлградъ се завършва финала на многошумната история съ избиването на хърватскитѣ водачи въ скупщината. Правосѫдието на „Бѣлата ржка" разигра една нова комедия. Изправенъ е на подсѫдимата скамейка физическия убиецъ Пуниша Рачичъ. Безпорно, че той ще получи своето наказание. Кървавата диктатура не ще има смѣлостьта предъ лицето на цѣлъ свѣтъ да оправдае своето орждие, колкото и да ѝ се иска това И все пакъ всичко това не е нищо друго, освенъ една сѫдебна комедия. Защото въпроса не е до углавната отговорность на единъ подивелъ отъ шовинизъмъ, типъ. Тука нѣмаме единъ обикновенъ процесъ отъ углавна отговорность.

Процеса е политически отъ първа величина и, само като такъвъ трѣбва да се разглежда. Куршумитѣ въ скупщината не бѣха нищо друго освенъ отчаенъ актъ отъ страна на дворцовата шовинистическа камарила да спре освободителната борба на хърватския народъ, който все повече и повече прави усилия да отхвърли тираническия режимъ наложенъ му отъ сръбския централизъмъ.

Когато и това не помогна, когато въ отговоръ на злодеянието на „Бѣлата ржка" хърватския народъ засили още повече своитѣ борби, тогава генералската клика начело съ монарха обявиха откритата диктатура. Може смѣло да се каже, че куршумитѣ въ скупщината бѣха предвестницитѣ на откритата диктатура.

Днесъ положението въ Югославия е такова, че то може да се задържи само като се подтискатъ съ най-варварски средства хървати, словенци, черногорци и македонци: като се задушва чрезъ куршумъ и затворъ борбата на самия сръбски трудящъ се народъ. Кървавата монархическа диктатура е обявила борба по всички фронтове.

Това е признакъ за близкия нейнъ край.

Терора и безправието нѣма да отклонятъ потиснатитѣ народи отъ тѣхния стремежъ и борби за свобода.

Терора и зверския р жимъ на монархическата клика нѣма да спратъ борбитѣ на самия сръбски народъ за повече хлѣбъ и свобода.

Кървавата диктатура въ Югославия ще има една положителна страна: тя ще циментира още по-здраво съюза на поробенитѣ националности съ самия сръбски трудовъ народъ, който съюзъ само е въ състояние да смаже чудовището — кралската диктатура и да даде тѣхната свобода.

Това ще бѫде и едничката справедлива присѫда, която поробенитѣ ще прочетатъ надъ своитѣ подтисници.

Отчетете се за абонамента си!

На единъ невмѣняемъ

Думата е за злополучния секретарь на И. К., редакторъ на в-къ „Добруджа", члена въ Мл. Соц. Съюзъ, та ако се не лъжа и редакторъ на в-къ „Социалистическа младежь", поетъ и писатель. На дали би могла добруджанската емиграция да направи по-сполучливъ изборъ за свой водачъ.

Човѣкъ съчетаващъ въ себе си всички качества, каквито днешното време на подлость и нищета може да създаде.

Маниякъ, който си въобразява, че свѣта около него се върти или най-малко около брадата му. Той може да ви пише статии да речемъ противъ фашизма и да минава за защитникъ на трудовия народъ — зеръ той е „социалистъ" и тамъ трѣбва кариера да се прави. Но въ сѫщото време той може да върши и чисто фашистки дѣла; може преспокойно въ колонитѣ на другъ в-къ да размахва конската опашка на Кубрата, да хвърля мълнии срещу родоотстѫпницитѣ и „агентитѣ" на Москва, да забрави Добруджа и въ екстазъ да вика „България надъ всичко" целейки, разбира се, надъ всичко пакъ личния си интересъ.

Редовенъ сътрудникъ на в-къ „Народъ" той не пропуща да дава мръснитѣ си антрефилета въ Лжчъ и Зора. Привърженикъ на идеитѣ на II Интернационалъ, но и голѣмъ приятель на Външното министерство и Обществената безопасность, кѫдето е редовенъ рапортьоръ. „Борецъ" за свободата, самъ побойникъ и организаторъ на шайки. Налучкалъ вѣрния пѫть на борба за свободата на Добруджа, като срещу Акциуня Руманяска противопостави Акциуня Булгаряска.

Той е секция и отъ Вѫтрешното министерство. Може напримѣръ да предписва да се разтурятъ организации, които иматъ смѣлостьта да сѫществуватъ въпреки волята на нѣкой маниякъ.

Но той е и нѣщо повече. Той е най-вѣрното псе отъ всички псета, тъй като той може да дава най вѣрни атестации за отдѣлни лица и организации предъ полицията.

Той е и майсторъ фалшификаторъ. Когато нѣкѫде го поставятъ на тѣсно, той може да мига и да плаче, той може да се отрече като Петъръ отъ Христа три пѫти, може да скъса напр. предложена отъ него резолюция подъ натиска на съзнателната емиграция и следъ това да драще редица глупости въ съюзния в-къ. Може да подписва лица подъ резолюции, които тѣ не сѫ подписвали.

И какво ли не още е способенъ нашия милъ, неженъ, подълъ и нахаленъ секретарь, организаторъ, редакторъ, поетъ и писатель — *социалъ фашистъ*.

Съ всички сили и срѣдства крачи той къмъ заветната си мечта (да не помисли пъкъ нѣкой, че къмъ свободата на Добруджа!) — къмъ осигуряване едно макаръ писарско мѣстенце въ нѣкоя легация.

А по нататъкъ пълзенето ще изиграе своята роля.

Съ Божия милость и полицейска воля добруджанската емиграция се сдоби съ единъ редъкъ екземпляръ за водачъ.

Кога чрезъ народенъ юмрукъ ще очисти мѣстото, което мърси?

Жило

Четете „Св. Добруджа"

Дайте свобода на Д.М.С.

Прокудената добруджанска младежъ има една голѣма заслуга не само къмъ освободителното дабруджанско движение, но изобщо къмъ цѣлокупното движение на прокудената емигрдитска младежъ отъ Добруджа, Македония и Тракия. Тази заслуга не се състои въ първенство на подемане организационенъ животъ, не се състои и въ силата и здравината на своитѣ организации — такива тя още не е могла да създаде поради редъ обстоятелства, заслугата на добруджанската младежъ се състои въ това, че тя първа начерта най-вѣрнитѣ пѫтни позиции и пѫтища, по които трѣбва да се развиватъ емигрантскитѣ младежки движения.

Въ своята учредителна конференция и особенно въ I-вия си редовенъ конгресъ, състоялъ се въ Шуменъ, добруджанската младежъ организирана въ своя Д. М. С. съ всичката сериозность, която прави честь на тази младежъ, разгледа обстойно положението, въ което се намира прокудената младежъ, важностьта на задачата, която си поставя, огромнитѣ препятствия що и се изпречватъ и решително даде средствата за тѣхното преодоляване и премахване.

Гласуваната и приета въ Шуменъ резолюция ще остане паметна въ историята на младежкото добруджанско движение и ще сочи трезвостьта на тази младежъ.

При сѫществуващата психологична обстановка, при концентрираната атака отъ всички страни върху младото, незакрепнало още мл. движение, при непрестанитѣ удари, които се нанасятъ върху него отъ вѫтрешни и външни врагове, добруджанската младежъ все пакъ намѣри сили въ себе си да отрече всичко старо и гнило, да скъса съ заблудата старателно насаждана отъ заинтересованитѣ върхове и да поеме пѫтя на откритата трудна, но славна борба къмъ свободата на своята родина.

Тя има куража открито да посочи причинитѣ на натрапеното робство въ нейната родина въ лицето на малки и голѣми империалисти; тя има силитѣ и куража да скъса съ шовинизма и съ фалшивото патриотарство, което освенъ злини и катастрофи нищо друго не е донесло на човѣчеството. Тя най-после смѣло посочи, че въ борбата си срещу многоликия тиранинъ ще се уповава на собственитѣ си сили, като търси мощната подкрепа на всички малцинства и на българския и ромънски трудови народи, които наравно пѫшкатъ подъ политически и икономически гнетъ.

Тази е историческата заслуга на добруджанската младежъ.

Това сѫ основнитѣ линии, по които рано или късно ще тръгне и македонската и тракийската младежь.

Тѣзи ясни, смѣли и открити позиции обаче навлекоха върху добруджанската младежь ненависта на всичко старо, ретроградно и реакционно. Организираните атаки срещу ДМС се увеличиха. Средствата за това вече се не подбиратъ. Предателитѣ на интереситѣ на освободителното добруджанско движение групирани около ИК и хайдушкитѣ банди открито насъскватъ и доносничатъ. И власта не остана глуха на тѣхнитѣ доноси. Устава на съюза още стои не утвърденъ, устава на Софийската младежка организация сѫщо не се утвърждава. Нѣщо повече, по настояването на злополучния секретарь на ИК П. Господиновъ бѣше запечатана съюзната канцелария и задигната архивата. И днесъ още тя се намира на съхранение въ IV пол. участъкъ. На младежкитѣ организации не се позволяа никакъвъ животъ Съюзни деици и членове нѣматъ свободно да обикалятъ и вършатъ организационенъ животъ. Тѣ се хващатъ отъ административнитѣ органи, набиватъ се и по етапенъ редъ се въдворяватъ на мѣстожителство.

Явенъ е организирания стремежъ да се задуши борбата на съзнателната добруджанска младежь, да се спѫне и задуши нейния организационенъ животъ, да се отклони отъ смѣлитѣ и вѣрни позиции, които е заела.

Е добре, вие не можете накара тази младежь спокойно да гледа всички издевателства що и днесъ съ по-голѣма сила се вършатъ надъ нейната поробена родина. Вие не можете я накара да се откаже отъ борбата за нейната свобода.

Вие можете да употрѣбите всички средства, каквито днесъ румънската олигархия употрѣбява въ Добруджа да задуши всѣка борба за по сносенъ животъ, но вие нѣма да постигнете по други резултати отколкото тази олигархия, вие ще си спечелитѣ само името на палачи на освободителното добруджанско движение. вие само ще засвидетелствувате че не сте нищо друго освенъ съюзници на тѣзи палачи.

Добруджанската младежь обаче, отъ нейния правиленъ пѫть вие нѣма да отклоните

Ето защо тя днесъ още помощно извиква:

Дайте възможность на Добруджанската младежь, свободно да се организира и бори за своята родина.

Заверете устава на ДМС и неговитѣ организации.

Върнете архивата на Соф. Мл. организация.

На смѣла и решителна борба въ защита на ДМС.

Нови жертви

на ромънската олигархия

Едно кратко съобщение съ дата 1. VI. отъ Букурещъ гласи:

„Днесъ военния сѫдъ въ Кюстенджа осѫди 12 души българи, които се обвиняватъ че презъ време на окупацията убили много румѫнци, между които и началника на т. п. станция. Осемъ души бѣха осѫдени на доживотенъ затворъ.

Съ друга присѫда сѫда осѫдилъ войника Сандо Стояновъ на доживотенъ затворъ".

Въ това малко съобщение, което българскитѣ вестници съобщаватъ безъ всѣкакви коментарии, отъ страхъ може би, да не накърнятъ добросъседскитѣ отношения, се крие оная трагедия, която ето вече 10 години единично се разиграва отъ страна на чокойската олигархия върху гърба на добруджанското население.

Дванадесеть души мирни селяни, следъ дълги и нечовѣшки изтезания и инквизиции изъ ромънскитѣ затвори и сигуранци ще бѫдатъ доживотъ погребани изъ лабиринтитѣ на солницитѣ.

Дванадесеть семейства ще бѫдатъ разорени и прогонени за да може на тѣхно мѣсто да се настанятъ цинцарски бандити.

Румънската олигархия независимо отъ образа, който взема: либерални или царанистки, строго и неуклоно следва своя пѫть на денационализация. На този курсъ на прогонване и обезлюдяване трѣбва най-енергично да се реагира.

Трѣбва да реагира самото население въ Добруджа, като потърси мощната подкрепа на трудовия румънски народъ. Трѣбва да реагира емиграцията и всички, които се борятъ срещу тиранията и робството. Защото и днесъ при режима на Маниу добруджанското население е подложено на сѫщия унищожителенъ режимъ както и при либералитѣ. И днесъ затворитѣ продължаватъ да се пълнятъ съ невини селяни и работници, чиято вина е тази че сѫ имали куража да се противопоставятъ на издевателствата на тѣзи хайдушки банди организирани и на сърдчавани отъ горе.

Румънската олигархия издирва стари престѫпления извършени въ вихъра на унищожителната касапница, и хвърля вината произволно върху може би съвършенно невини селяни.

Но забравя ли тя, че има да дава отчетъ и смѣтка за хиляди мирни жители на Добруджа отвлечени изъ Молдова и намерили тамъ своя трагиченъ край? Знае ли, че и днесъ семействата на тия избити не сѫ получили възмездие и удовлетворение?

А хилядитѣ стада и едъръ добитъкъ, които опустошиха при своето бѣгство.

Руманската олигархия сѫди доживотенъ затворъ мирни селяни за въображаеми престѫпления, а забравя стотицитѣ мѫченически избити селяни въ Старо село, Кочина, Дайдаръ, Сеново и др.. палачитѣ на които и днесъ свободно се разхождатъ изъ Добруджа и служатъ на Маниу не по зле отколкото на Братияну.

Едничкия изходъ отъ това положение населението отъ Добруджа може да намѣри само като укрепи още поздраво своя съюзъ съ останалитѣ малцинства въ Румания, като засили съюза си съ руманския трудовъ народъ и ведно поведатъ борба срещу новия курсъ на засиленъ тероръ, който се надига въ Румания и който вече се изпитва върху гърба на поробенитѣ.

Подъ лозунга: *край на терора, край на колонизацията и цинцарскитѣ попълзновения; връщане отнетата земя; наказване на виковницитѣ за масовитѣ избивания; амнистия на всички осѫдени отъ олигархията; пускане на свобода Борисъ Стефановъ истинския народенъ приятель и трибунъ — трѣбва да се обедини цѣлото население въ Добруджа и да поведе борба за тѣхното прокарване.*

А емиграцията има свещения дългъ да подкрепи тази единственно правилна борба съ всички сили и средства.

Д. Степ.

Звѣрствата и изтезанията се повтарятъ

Подъ това *заглавие* в къ „Нашъ Гласъ" отъ 10 май излизащъ въ Силистра изнася потресающи факти за новитѣ зверски изстѫпления на ромънската власть. Поводъ за тѣзи изстѫпления е било едно разбойническо нападение върху мирни пѫтници. Следъ като разбойницитѣ благополучно и необезпокоявани сѫ си заминали ромънската полиция бѣсно се е нахвърлила върху беззащитнитѣ селени на село Царь-Асеново, за да търси между тѣхъ разбойницитѣ.

Въ продължение на цѣла седмица селото е било обсадено и селянитѣ подложени на зверски изтезания и инквизиции за да правятъ „самопризнания".

Биле сѫ арестувани и зверски бити следнитѣ селяни: Христо Павловъ, Пенко Димитровъ, Трифонъ Павловъ. Недѣлчо Недѣлчевъ, Петъръ Вълковъ, Дончо Енковъ, Стоянъ Ивановъ, Димитъръ Стефановъ, Петъръ Н. Калчевъ, Георги Денковъ, Иванъ Колю Кировъ, Слави Савовъ, Коста Рачевъ, Дамянъ Атанасовъ, Иванъ Чонаковъ, Тончо Василевъ, Колю Георгиевъ, Колю Геневъ, Вълчо Славевъ, Иовчо Вълчевъ, Павелъ Стояновъ. Мустафа Азисъ, Хюсеинъ Халилъ Юрданъ Д. Пенковъ.

Подъ полицейския камшикъ сѫ попаднали и три жени. Всички тѣзи лица сѫ биле обвинявани за разбойници, и едничката тѣхна вина е, че сѫ българи и че иматъ свой близки избѣгали въ България.

Събранитѣ селяни въ продължение на 4—5 дни сѫ биле подлагани на познатата полицейска операция и следъ като не сѫ могли да изтръгнатъ нуждитѣ имъ самопризнания, трѣбвало да викатъ да засвидетелствуватъ вината имъ малки деца — предварително набити добре, за да казватъ това, което полицията иска.

Най зле и зверски сѫ бити Дончо Янковъ 60 годишенъ и бабичката му Рада, Петъръ Колевъ, Стефанъ Грънчара и жена му и др.

Закарани въ града 9 души отъ тѣзи нещастници 5 биватъ незабавно освободени.

Посинѣли, пребити мнозина отъ тѣзи мирни селяни днесъ сѫ на легло, повръщайки кръвь.

Каква е вината на това мирно население? Защо сѫ тѣзи *хунски набеги на освирепелата* полиция? Нали новъ редъ и нова управа денѣсоха новитѣ властници въ Ромъния?

Ние знаехме, че за поробенитѣ въ Ромѫния съ промѣната на управницитѣ режима върху тѣхъ нѣма да се смѣни. Ние знаехме, че гръмкитѣ, декларации на демагога Маниу имаха за цель само да заблудятъ потиснатитѣ за да го докаратъ до властьта. Но ние сѫщо така знаехме и предубеждавахме добруджанското население и емиграция че Маниу ще тръгне по стария отъѫпканъ пѫть на насилие и потисничество, по който вървеха и Брантияновци. Събитията за жалость много скоро дойдоха да потвърдятъ това наше гледище.

Днесъ бандититѣ отъ „Акциуня Руманяска" и „Култулъ Патрей" начело съ Чоти и Хинцеску свободно и подъ закрилата на „новата" власть вършатъ своитѣ кървави иронии надъ безащитното добруджанско население.

Повтарятъ се тъмнитѣ времена, когато се вършеха кървавитѣ кланета въ Кочина, Старо-село и др.

Нѣма ли И. К. на добруджанската емиграция да повтори приветствията си къмъ „демократа" Маниу тъй както наложиха на цѣлъ единъ конгресъ въ Шуменъ чрезъ резолюция да го поздрави?

Последнитѣ издевателства надъ безащитното мирно население нека отворятъ за последенъ пѫть очитѣ на добруджанското население и емиграция. Нека най после се скъса съ всички заблуди старателно прокарвани и да се поеме пѫтя на откритата и смѣла борба срещу тѣзи изтѫпления.

Нито молбитѣ нито протеститѣ до малки и голѣми „превъзходителства" ще омилостивятъ тиранитѣ.

Само братския съюзъ между потиснатитѣ малцинства и ромѫнския трудовъ народъ ще тури край на тѣзи вилнения.

Добруджанската емиграция високо трѣбва да издигне гласъ на протестъ срещу варварскитѣ полицейски издевателства и да иска тѣхното спиране.

Добруджанци, откажете всѣка подкрепа на полицейския изпълн. комитетъ, натрапенъ отъ блока на бандититѣ на В. Д. Р. О. начело съ Ив. х. Ивановъ и социалъ патриотаритѣ на чело съ А. Господиновъ.

Шумни тържества

Презъ м. май станаха шумни „всенародни" тържества въ две съседни страни: България и Ромъния. И тукъ и тамъ се направи всичко възможно да се даде по голѣмъ външенъ блѣсъкъ, да се увлѣкатъ повече народни маси.

Тукъ се празнува хилядо годишнината отъ какъ безвъзвратно залезе величието на България, оттатъкъ се празнува 10 години отъ „обединението" на румънския народъ и „величието" на Румания.

И тамъ и тукъ се изсипаха пишни фрази за „най-достойния" за „богоизбрания" народъ, всѣки си приписваше правото той да живѣе и разполага съ Балкана, доказвайки правото си съ редъ „исторически" факти.

Наново шовинизма и тамъ и тукъ залива въ нова бѣсна *вълна народитѣ и ги тика* къмъ нова гибель.

Най-трагично е обаче положението на добруджанци. И

Наводнение въ Разградъ

На 1.VI. въ Разградъ и околноста се е излѣлъ проливенъ дъждъ придруженъ съ градъ, който е предизвикалъ прииждането на р. Бѣли Ломъ, който е залѣлъ гр. Разградъ и околнитѣ села Разрушенията и загубитѣ сѫ биле грамадни особенно въ квартала на добруджанскитѣ бежанци.

Едва що настанили се подъ свой покривъ следъ дълго скитничество, добруджанци отъ Разградъ и околноста сѫ изправени предъ нови страдания и изпитания. Наново черната неволя разперя криле надъ преследванитѣ отъ сѫдбата бежанци.

Ние издигаме гласъ за помощь и искаме държавата да вземе изцѣло подръжката на *пострадалитѣ, като възстанови* разрушенията и загубитѣ причинени отъ наводнението.

— ф —